

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/44/2021
Identifikačné číslo spisu: 7813212431
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7813212431.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Ing. Q. W., bytom v T., J. A. K. X a 2/ K. W., bytom v K. W., A. XXX, zastúpených JUDr. Hedvidou Gallovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Račianska 66, proti žalovaným 1/ AKROPOLIS invest, s.r.o., so sídlom v Nitre, Mostná 13, IČO: 36 775 525, 2/ 1. konsolidačná, spol. s r.o., so sídlom v Nitre, Radlinského 2, IČO: 43 987 397, obom zastúpeným spoločnosťou AKMB, s.r.o., so sídlom v Nitre, Štefánikova 9, IČO: 52 360 458, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Miroslav Belica, 3/ Československá obchodná banka, a.s., so sídlom v Bratislave, Žižkova 11, IČO: 36 854 140, (právny nástupca OTP Banka Slovensko, a.s., spoločnosti zaniknutej 30. septembra 2021, so sídlom v Bratislave, Štúrova 5, IČO: 31 318 916) a 4/ Ing. Z. G., bytom v T., P. F. XXX/XX, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Vladimír Filičko, PhD., s. r. o., so sídlom v Košiciach, Kováčska 28, IČO: 52 253 791, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Vladimír Filičko, PhD., o určenie neplatnosti dražby a iné, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 8C/510/2013, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 12. augusta 2020 sp. zn. 3Co/140/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní 1/, 2/ a 4/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovaná 3/ nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. apríla 2019 č. k. 8C/510/2013-375 určil, že dobrovoľná dražba z 15. októbra 2013 vykonaná v priestoroch notárskeho úradu JUDr. Q. H., ktorej priebeh bol spísaný do notárskej zápisnice NZ:XXXXX/XXXX NCR1s: XXXXX/XXXX, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti evidované na LV č. XXX, a to parcely registra „C“ : p.č. XXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 419 m², p.č. XXX/XX - záhrada o výmere 360 m², rodinný dom č.s. XXX na p.č. XXX/XX, podiely pod B1 v 1/6 - ine, pod B2 v 1/6 - ine, pod B3 v 4/6 - inách, spolu v celosti k.ú. K. W., obec K. W., okres T., vedené na Správe katastra T., je neplatná. Zároveň určil, že

vlastníkmi predmetných nehnuteľností sú žalobcovia, a to pod B1 v 1/6- ine spoločne, pod B2 v 1/6 - ine žalobkyňa 2/ a pod B3 v 4/6 - inách žalobkyňa 2/. Žalobcom priznal náhradu trov konania proti žalovaným v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

1.1. Súd prvej inštancie rozhodoval opätovne po tom, čo bol jeho skorší rozsudok z 28. júna 2016 č. k. 8C/510/2013 - 296 zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach z 23.10. 2017 sp. zn. 3Co/374/2016, na základe ktorého doplnil dokazovanie na posúdenie predmetného sporu potrebou zvýšenej ochrany súdom pri dobrovoľných dražbách nehnuteľností určených na bývanie, vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, a to na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky PL.ÚS 23/2014 z 24. septembra 2014, rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/108/2011 a 21Co/113/2016. Dospel k záveru, že predmetnou dražbou boli dotknuté tri ústavné práva žalobcov (najmä žalobkyne 2/) a to právo na bývanie, na prácu a na slobodné podnikanie a v neposlednom rade právo vlastníť majetok.

1.2. Konštatoval, že žalobcom skutočne v čase postúpenia pohľadávky a v čase konania dražby nebolo a nemohlo byť celkom zrejmé z čoho pozostáva „vymáhaná“ suma a to zvlášť čo sa týka úrokov, poplatkov a ďalších poplatkov. Poukázal na to, že túto skutočnosť žalovaní 1/, 2/ spresňovali počas konania na výzvu súdu, čo však podľa neho nespôsobuje dôvod neplatnosti dražby. Mal za to, že v danom prípade napriek postúpeniu pohľadávky sa nezmenil charakter úveru, t. j. išlo naďalej o hypotekárny úver, ktorý nemá charakter spotrebiteľského úveru. Neoznámenie presných informácií týkajúcich sa vymáhaného zostatku úveru voči žalobcom však podľa neho nesvedčí o konaní v súlade s dobrými mravmi. Podstatné pre súd prvej inštancie pre vyhovenie žaloby bola skutočnosť, že došlo k narušeniu ústavných práv žalobcov (najmä žalobkyne 2/).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných 1/ - 4/ rozsudkom z 12. augusta 2020 sp. zn. 3Co/140/2019 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol. Žalovaným 1/ až 4/ priznal plný nárok na náhradu trov konania.

2.1. Z výziev na zaplatenie záväzku žalobcov po lehote splatnosti z 12. februára 2012 adresovaných žalobcom v 1. a 2. rade je podľa odvolacieho súdu zrejmé, že tieto zásielky boli doručované žalobcom na adresu trvalého pobytu, vid' listiny na č. l. 407 - 409, ako aj oznámenie o postúpení pohľadávok na č. l. 410 - 412 s vyhlásením úveru za predčasne splatný a oznámení o začatí výkonu záložného práva na č. l. 413 v spojení s neúspešným doručovaním na č. l. 415 - 416. Od 14. februára 2012 žalobcovia vôbec neuhradili akúkoľvek mesačnú splátku úveru (vid' výzvu na zaplatenie záväzku po lehote splatnosti z 12. septembra 2012), z ktorej vyplýva, že žalobcovia boli v omeškaní viac ako 90 dní. Keďže až do dňa uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky 15. februára 2013 neuhradili ani len časť omeškaného záväzku, je podľa odvolacieho súdu konštatovanie súdu prvej inštancie vecne správne, čo sa týka dodržania postupu podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z .z. o bankách, ktorého splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 Občianskeho zákonníka. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. novembra 2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018) len v prípade, ak banka nevyzve svojho klienta, aby dlh zaplatil a napriek písomnej výzve nie je klient v oneskorení viac ako 90 kalendárnych dní čo i len s časťou dlhu, čo ale v tomto prípade nebolo naplnené. Odvolací súd konštatoval, že v prípade neoznámenia alebo nepreukázania postúpenia pohľadávky aj voči dlžníkovi, môže dlžník platby naďalej realizovať pôvodnému veriteľovi a tento nemôže plnenie odmietnuť. Nemá to ale podľa neho za následok neplatnosť dražby, prípadne neplatnosť postúpenia pohľadávky.

2.2. K námietke žalobcov o neprijateľnosti zmluvných dojednaní týkajúcich sa zmluvy o hypotekárnom úvere, ako aj zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť uviedol, že súd prvej inštancie nemohol konštatovať ich neplatnosť v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, keďže ide o dojednania v súlade so zákonom. Odvolací súd uvádza, že v konaní o neplatnosť dražby je potrebné vec právne posúdiť so zreteľom na preskúmanie zákonných podmienok v zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, čo súd prvej inštancie dôsledne neučinil, nakoľko aj keď konštatoval nenaplnenie podmienok pre vyslovenie neplatnosti dražby, dospel k nesprávnemu záveru, že nakoľko predmetná nehnuteľnosť slúži aj na bývanie s poukazom na ochranu obydlia a práva na bývanie, na prácu a na slobodné podnikanie, ako aj práva vlastníť majetok, a to predovšetkým u žalobkyne 2/, žalobe

žalobcov vyhovel. Uvedený záver súdu prvej inštancie nie je podľa odvolacieho súdu správny, keďže nemohlo dôjsť u žalobcov v danom prípade so zreteľom na vyhodnotenie skutkového stavu, ako aj právne posúdenie vecí, k zmareniu práva na ochranu obydlia žalobcov, nakoľko z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom dražby ako jediná žalobcom neslúžila na bývanie, čím k zásahu do ústavného práva žalobcov na ochranu obydlia (najmä žalobkyne v 2. rade) nedošlo a to aj so zreteľom na rodinné väzby v danej obci. Z výsledkov vykonaného dokazovania podľa neho jednoznačne vyplynulo, že žalobcovia boli v čase postúpenia pohľadávky a konania dražby prihlásení aj na trvalý pobyt v T., ul. K., spolu s deťmi, pričom žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že si tam chodila pre veci, ako aj preberať zásielky asi dvakrát do mesiaca, čím sa aj reálne rodina žalobkyne na adrese trvalého pobytu zdržiavala, aj keď žalobkyňa mala prechodný pobyt na inej adrese. Preto mali žalobcovia aj podľa odvolacieho súdu reálnu možnosť sa so zásielkami doručovanými zo strany žalovaných 1/ až 3/ oboznámiť, a to aj s doručovaným znaleckým posudkom, berúc do úvahy aj viacnásobnú telefonickú, ako aj emailovú komunikáciu medzi žalobcami a žalovanými (viď v tomto smere vyjadrenie žalovaných na čl. 443 až 510 s pripojenými doručenkami, ako aj znaleckým posudkom), z ktorých aj po doplnení dokazovania vyplýva správny záver súdu prvej inštancie o dodržaní postupu v zmysle primeraného použitia § 45 až 50 OSP v tom čase účinného s odkazom na § 10 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej aj „zákon o dobrovoľných dražbách“).

2.3. Dôvodom neplatnosti dražby podľa odvolacieho súdu nemôže byť ani cena nehnuteľnosti určená znaleckým posudkom, v prípade jej podhodnotenia, tak ako to konštatoval aj súd prvej inštancie, nakoľko ak by cena určená znaleckým posudkom bola rozporná, uvedená skutočnosť nespôsobuje porušenie ustanovení zákona o dobrovoľnej dražbe, ale to má za následok vznik nároku na náhradu škody od znalca, za predpokladu, že sú splnené ostatné zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu, ktorá je krytá poistením znalca.

2.4. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie so zreteľom na určenie výšky dlhu žalobcov správne dospel k záveru, kedy úver prestal byť zo strany žalobcov splácaný, čím vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru zo strany žalovaného 3/ bolo dôvodné, pri správnom posúdení platnosti postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách s tým, že zmluva o hypotekárnom úvere nemá spotrebiteľský charakter, s odkazom na § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a nakoľko predmetná nehnuteľnosť ako jediná neslúžila na bývanie žalobcov, nedošlo v danom prípade z tohto dôvodu k zásahu do ústavných práv žalobcov (najmä žalobkyne v 2. rade) a to práva na bývanie, prácu, slobodné podnikanie a v neposlednom rade práva vlastníť majetok, nakoľko v spore nemožno konštatovať porušenie § 21 ods. 2 zákona dobrovoľných dražbách.

3. Žalobcovia 1/ a 2/ podali proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP.

3.1. Rozsudok odvolacieho súdu je podľa nich prekvapivý. Namietajú, že odvolací súd v predmetnom konaní už raz zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie (ktorý žalobu zamietol), následne súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu žalobe žalobcov vyhovel a odvolací súd následne zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol. Za porušenie práva na spravodlivý proces považujú aj to, že nebolo umožnené žalobkyňi 2/ predniesť záverečnú reč a zhrnutie všetkých dôkazov. Súd sa podľa nich nevysporiadali s ich námietkou posúdenia platnosti prevodu pohľadávky na nebankový subjekt žalovaného 1/.

3.2. Nesúhlasia so záverom odvolacieho súdu, že konanie žalovaného 2/, konajúceho v mene záložcu, pri predaji zálohu zodpovedalo konaniu s náležitou starostlivosťou v zmysle § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka. Poukázali pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/89/2017.

3.3. Namietajú vypracovaný znalecký posudok, ktorý stanovil cenu dražených nehnuteľností o viac ako 50% nižšiu v porovnaní s cenami obdobných nehnuteľností v mieste a čase konania dražby tak, aby bol zohľadnený prirodzený záujem pôvodných vlastníkov nehnuteľností na vydražení nehnuteľností za čo najvyššiu možnú cenu. Taktiež nemožnosť pôvodných vlastníkov žalobcov, v zákonom stanovenej lehote pred dražbou, podať námietky voči znaleckému posudku, je podľa nich protizákonná. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyhol odpovedi na túto argumentáciu.

3.4. Nesúhlasia s názorom odvolacieho súdu, že neboli porušené ustanovenia zákona o dražbách. Poukázali na neprimerane vysoké úroky dohodnuté v dohode o splátkach, ktoré sa všeobecne považujú za odporujúce dobrými mravmi. Majú za to, že neprimerané úroky boli v rozpore so zákonnými ustanoveniami aj z toho dôvodu, že dlh mal „prostriedok“ na jeho vymoženie, a to práve zriadeným záložným právom na predmetnú nehnuteľnosť. Poukázali na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 35Odo/101/2012, že právo veriteľa požadovať od dlžníka úrok z omeškania z nesplatených zmluvných úrokov bez ďalšieho sa nepriznáva. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva veriteľ nemá preto, že Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník túto možnosť nepriznávajú. Ani súd prvej inštancie ani odvolací súd sa touto námietkou nezaoberali.

3.5. Namietali porušenie zákona o dobrovoľných dražbách, pričom poukázali na rozhodnutie ÚS ČR III. ÚS 384/08 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2MCdo/20/201, kde najvyšší súd zaujal k uplatneniu zásady „nemo plus iuris“ jednoznačné stanovisko. Zo zákona č. 527/2002 Z. z. podľa nich nemožno vyvodit' záver o tom, že by dobrovoľná dražba mala viesť k nadobudnutiu vlastníckeho práva aj od nevlastníka, na čo poukazovali, avšak ani s týmto tvrdením sa odvolací súd podľa nich nevysporiadal. Poukazujú aj na rozhodnutie ÚS SR III. ÚS 448/2010 a majú za to, že niet dôvodu, prečo by sa zásada „nemo plus iuris“ nemala vzťahovať aj na ďalší inštitút zmluvnej povahy, a to dobrovoľnú dražbu. Ani neplatná dobrovoľná dražba, podľa ktorej v lehote uvedenej v § 21 zákona č. 527/2002 Z. z. nebola podaná žaloba o neplatnosť, nemôže spôsobiť nadobudnutie vlastníckeho práva vydražiteľom, ak navrhovateľ dražby nebol sám vlastníkom predmetu dražby.

3.6. Ďalej majú za to, že výkonom dobrovoľnej dražby došlo k zásadnému porušeniu práva na rešpektovanie obydlia. Uvádzajú, že pre porušenie tohto práva nie je dôležité, či v predmetnej nehnuteľnosti majú žalobcovia prihlásený trvalý pobyt alebo nie. K tejto námietke uviedli rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/279/2012. Záver odvolacieho súdu o riadnom doručení je podľa žalobcov 1/ a 2/ predčasný a nemôže byť považovaný za správny.

3.7. Odvolací súd nemal považovať predmetné doručenia za podklad o záver o riadnom doručení jednotlivých zásielok, pričom poukázali na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/233/2010. Nie je podľa nich jasné, na základe čoho odvolací súd dospel k presvedčeniu, že žalobcovia 1/ a 2/ mali možnosť oboznámiť sa so znaleckým posudkom.

3.8. Na základe uvedeného navrhujú zmeniť rozsudok odvolacieho súdu a žalobe vyhovieť, resp. zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň žiadajú o odklad právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu.

4. Žalovaní 1/ a 2/ a rovnako aj žalovaná 4/ vo svojich vyjadreniach k dovolaniu navrhli dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť. Žalovaná 3/ vo vyjadrení sa plne stotožnila s vyjadrením žalovaných 1/ a 2/ k dovolaniu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ a „dovolací súd“) predovšetkým nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti (dovolanie) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku ďalej „CSP“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

Žalobcovia 1/ a 2/ vyvodzujú prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

9. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú žalobkyňou namietanú procesnú vadu zmätočnosti, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces, b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

9.2. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jeho právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

9.3. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 8Cdo/56/2017).

9.4. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. K obdobnému právnemu názoru, i keď vo vzťahu k § 237 ods. 1 OSP dospel najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach (viď 1Cdo/6/2014, 2Cdo/609/2015, 3Cdo/409/2015, 4Cdo/143/2015, 5Cdo/238/2015, 6Cdo/30/2016, 7Cdo/371/2015, 8Cdo/34/2016); výslovne to však uviedol aj v niektorých rozhodnutiach, v ktorých aplikoval už právnu úpravu dovolania obsiahnutú v CSP (3Cdo/41/2017, 3Cdo 214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Treba dodať, že o tom, aký bol v tej - ktorej veci procesný postup súdu a ako prebiehalo konanie, si dovolací súd môže urobiť obraz len zo súdneho spisu. To, ako prebiehalo pojednávanie, dovolací súd zisťuje zo zápisnice o pojednávaní.

9.5. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ECdo/10/2014, 3Cdo/146/2013).

9.6. Dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1998, R 125/1999, R 42/1993, 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

9.7. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania (rovnako dopadajúcej na dané konanie), ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov (t. j. i výsluch strany ako jeden z viacerých prípustných dôkazných prostriedkov) alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

10. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv žalobcov 1/ a 2/ nezistil také nedostatky v postupe súdov nižších inštancií, ktoré by odôvodňovali záver, že ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že žalobcovia 1/ a 2/ sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnili, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

11. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu žalobcov. Odvolací súd dal jednoznačnú odpoveď na podstatnú odvolaciu argumentáciu. Odvolací súd uviedol, aké právne predpisy pre posúdenie veci použil, vysvetlil, akými právnymi úvahami sa spravoval a dostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie tak, aby neboli pochybnosti o právnom posúdení. Námetka žalobcov 1/ a 2/, že odvolací súd sa nezaoberal argumentami o nemožnosti pôvodných vlastníkov žalobcov, v zákonom stanovenej lehote pred dražbou, podať námietky voči znaleckému posudku, nie je dôvodná. Súdy sa zaoberali skutočnosťou, že žalobcom bola viackrát doručená výzva na ocenenie nehnuteľnosti, žalobkyňa 2/ samotná požiadala o preloženie termínu ocenenia nehnuteľnosti z dôvodu, že sú v nej ubytovaní hostia a dospeli tak k záveru, že námietka žalobcov 1/ a 2/ o nevedomosti žalobcov s oceňovaním nehnuteľnosti je preto nedôvodná. Odvolací súd sa zaoberal aj námietkou podhodnotenia ceny nehnuteľnosti určenej znaleckým posudkom, pričom uviedol, že nemôže byť dôvodom neplatnosti dražby. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

12. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30).

13. Pokiaľ žalobcovia 1/ a 2/ namietajú, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, najvyšší súd uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu nie je prekvapivý. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné.

13.1. Pod „prekvapivým rozhodnutím“ sa v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozumie rozhodnutie, ktorým odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, za rozhodujúcu považoval skutočnosť, ktorú nikto netvrdil alebo nepopieral, resp. ktorá nebola predmetom posudzovania súdom prvej inštancie. Prekvapivým je rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvej inštancie (porovnaj 3Cdo/102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných „nových“ dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, pričom

strana sporu v danej procesnej situácii nemala možnosť namietať ne/správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (porovnaj 5Cdo/46/2011).

13.2. Vychádzajúc z vyššie uvedeného najvyšší súd poukazuje na to, že odvolací súd však svoje rozhodnutie nezaložil na právnych záveroch, na ktoré by strana konania nemala možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení vo veci nevyslovil záver o neplatnosti dražby, ale rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil z dôvodu, aby sa bližšie zaoberal otázkou zásahu do obydlia.

14. Odvolací súd postupoval podľa § 385 ods. 1 CSP kedy odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade sa odvolací súd nestotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie a tak nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo 15. júla 2020 a dokazovanie zopakoval, pričom vypočul aj žalobkyňu 2/ (§ 384 ods. 1 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľov na spravodlivý súdny proces.

15. Pokiaľ žalobcovia 1/ a 2/ namietajú, že nebolo umožnené žalobkyni 2/ predniesť záverečnú reč a zhrnutie všetkých dôkazov, najvyšší súd poukazuje na to, že súd rozhodne o tom, ktorý z dôkazov vykoná.

15.1. K procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkom konania. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup znemožňujúci procesnej strane uskutočňovať jej procesné oprávnenia v zmysle § 420 písm. f/ CSP (3Cdo/26/2017).

15.2. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd umožnili žalobcom navrhnúť dôkazy a niekoľkokrát sa vyjadriť ku skutočnostiam, ktoré v konaní vyšli najavo.

15.3. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Súdy nižších inštancií správne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vykonané dôkazy vyhodnotili jednotlivo a ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP), ako aj náležite rozhodnutie odôvodnili v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z § 393 ods. 2 CSP. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (porov. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010).

16. Dovolací súd považuje za potrebné dodať i to, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

16.1. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/

CSP, avšak ako už dovolací súd vyššie uviedol, tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

17. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na to, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014).

18. Naostatok najvyšší súd pripomína konštatovanie ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

19. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobcovia 1/ a 2/ neopodstatnene namietajú, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť ich dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

Žalobcovia 1/ a 2/ v podanom dovolaní namietajú aj nesprávne právne posúdenie v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

20.2. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

20.3. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Pokiaľ dovolateľ neoznačí alebo nesprávne označí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2Cdo/203/2016, 3Cdo/28/2017, 4Cdo/14/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/50/2017 a 8Cdo/141/2017).

21. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu

(judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pritom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ nevysvetlí, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie (nemôže posúdiť, či skutočne došlo k dovolateľom tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikročiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

22. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach 4Cdo/95/2017 a 7Cdo/140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

23. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré naplnia pojem ustálená prax dovolacieho súdu (1Cdo/206/2016, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/27/2017, 4Cdo/95/2017, 6Cdo/27/2017, 6Cdo/35/2017, 7Cdo/7/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie dovolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priechiacemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števcík M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017).

24. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2Cdo/167/2017, 3Cdo/235/2016, 5Cdo/13/2018, 7Cdo/114/2018, 8Cdo/78/2017).

25. Otázkou relevantnou z hľadiska tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1Cdo/126/2017, 2Cdo/203/2016, 3Cdo/132/2017, 4Cdo/207/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/221/2017).

26. So zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalobcov 1/ a 2/ a vychádzajúc z obsahu podaného dovolania pre tvrdený odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky 35Odo/101/2012 (poznámka dovolacieho súdu: dovolatelia nesprávne uviedli, že ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) najvyšší súd uvádza, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviska alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskoršie vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu na základy obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto základy akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj nďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviska publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviska a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

26.1. Pod pojem ustálenej súdnej praxe v zmysle § 421 ods. 1 CSP teda nemožno zahrnúť rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, na ktoré dovolatelia poukazujú vo svojom dovolaní a nie je ani spôsobilé odôvodniť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/.

27. Žalobcovia 1/ a 2/ poukazujú na nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu a namietajú odklon od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/20/2011, v ktorom podľa nich najvyšší súd zaujal k uplatneniu zásady „nemo plus iuris“ jednoznačné stanovisko. Vychádzajúc z obsahu podaného dovolania formulujú žalobcovia 1/ a 2/ právnu otázku, od ktorej sa mal v zmysle cit. rozhodnutia odkloniť odvolací súd, a to či: „zo zákona č. 527/2002 Z. z. možno vyvodiť záver o tom, že by dobrovoľná dražba mohla viesť k nadobudnutiu vlastníckeho práva aj od nevlastníka.“

27.1. Najvyšší súd uvádza, že závery cit. rozhodnutia nebolo možné aplikovať na predmetný spor. V cit. rozhodnutí (na rozdiel od prejedávanej veci) totiž došlo k tomu, že predmetom dobrovoľnej dražby sa stala vec, vlastnícky nepatriaca navrhovateľovi dražby ani tomu, v koho mene navrhovateľ konal (napr. záložcovi pri dražbe v rámci výkonu záložného práva). Najvyšší súd v tomto rozhodnutí potom uviedol, že zo znenia zákona o dobrovoľných dražbách nemožno vyvodiť záver o tom, že by dobrovoľná dražba mala viesť k nadobudnutiu vlastníckeho práva aj od nevlastníka, a teda, že by došlo k prelomeniu zásady „nemo plus iuris“. Dobrovoľná dražba, ktorej navrhovateľom nie je skutočný vlastník, je konaním, ktoré sa vedie absolútne mimo vôle a aj bez pričinenia skutočného vlastníka, bez akejkoľvek predbežnej kontroly súdu alebo iného orgánu verejnej moci, výlučne pod kontrolou dražobníka, ktorý je súkromnoprávnym subjektom vykonávajúcim svoju činnosť ako podnikanie, teda za účelom dosiahnutia zisku. Je potom nezlučiteľné s ústavnou zásadou rovnosti všetkých subjektov v právach (čl. 12 ods. 2 Ústavy SR), aby mohlo konanie (právne úkony) určitých subjektov zasahovať do právneho postavenia tretej osoby, bez jej súhlasu. Skutočnosti uvedené v cit. rozhodnutí síce nasvedčujú tomu, že je možné domáhať sa určenia vlastníckeho práva k predmetu dražby aj v prípadoch platnej dobrovoľnej dražby, proti ktorej v lehote uvedenej v § 21 zákona o dobrovoľných dražbách nebola podaná žaloba o neplatnosť, avšak cieľom uvedeného bolo chrániť skutočného vlastníka predmetu dražby, ktorý sa o priebehu dražby nedozvedel, keďže nebol jej navrhovateľom ani záložcom. Takáto dobrovoľná dražba (keď jej navrhovateľom nebol vlastník veci) totiž prebieha absolútne mimo vôle a aj bez pričinenia skutočného vlastníka, a bez akejkoľvek predbežnej kontroly súdu alebo iného orgánu verejnej moci. Možno tak uzavrieť, že žalobu o určenie vlastníckeho práva k vydraženej veci možno podať (aj za stavu, že nebol podaný návrh na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby) len v prípadoch, ak navrhovateľom dražby (príp. záložcom) nebol skutočný vlastník tejto veci, nakoľko ani v dobrovoľnej dražbe nemožno nadobudnúť vec od nevlastníka. V posudzovanej veci o takýto prípad nešlo, nakoľko žalobcovia 1/ a 2/ (ako záložcovia) boli v čase konania dobrovoľnej dražby vlastníckymi draženej veci, a teda jej vydražením nedošlo k prelomeniu zásady „nemo plus iuris“.

27.2. Pokiaľ žalobcovia spomenuli rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 448/2010, ani naň nie

je možné prihladať v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Rozhodnutie bolo dovolateľmi len identifikované, žiadnym spôsobom nebol priblížený odklon napadnutého rozhodnutia krajského súdu od predmetného rozhodnutia. Takýto spôsob označenia existujúcej praxe dovolacieho súdu na odôvodnenie prípustnosti dovolania v žiadnom prípade nepostačuje.

28. Žalobcovia 1/ a 2/ namietajú, že výkonom dobrovoľnej dražby došlo k zásadnému porušeniu práva na rešpektovanie obydlia, zároveň uvádzajú, že pre porušenie tohto práva nie je dôležité, či v predmetnej nehnuteľnosti majú žalobcovia prihlásený trvalý pobyt alebo nie, pričom poukázali na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/279/2012. Dovolací súd poznamenáva, že v cit. rozhodnutí sa najvyšší súd zaoberá všeobecne tým, čo sa považuje za obydlie, avšak vychádzajúc už z vyššie uvedených zákonných požiadaviek prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolatelia neuviedli právnu otázku, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť.

29. Pokiaľ namietajú nesprávny právny názor odvolacieho súdu ohľadom riadneho doručovania a jeho záveru o riadnom doručení jednotlivých zásielok poukazujúc pritom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/233/2010, dovolací súd uvádza, že v prípade, ak majú žalobcovia 1/ a 2/ na mysli odklon od tohto cit. rozhodnutia, odvolací súd sa od záverov prijatých v tomto rozhodnutí neodklonil. Naopak zisťoval, či bolo vykonané náhradné doručenie, uplatnila sa fikcia doručenia a zároveň zistil, že žalobkyňa mala vedomosť o termíne oceňovania nehnuteľnosti. Rovnako odvolací súd uviedol, že žalobcom bola viackrát doručená výzva na ocenenie nehnuteľnosti, žalobkyňa samotná požiadala o preloženie termínu ocenenia nehnuteľnosti z dôvodu, že sú v nej ubytovaní hostia, a to mailom 14. júla 2013. Námetka žalobcov 1/ a 2/ o nevedomosti žalobcov s oceňovaním nehnuteľnosti je preto nedôvodná. Dovolací súd zároveň dodáva, že zisťovanie, či sa osoba v mieste doručovania zdržiava je otázkou skutkovou.

30. Žalobcovia 1/ a 2/ nesúhlasia so záverom odvolacieho súdu, že konanie žalovaného 2/, konajúceho v mene záložcu, pri predaji zálohu zodpovedalo konaniu s náležitou starostlivosťou v zmysle § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka, pričom poukázali na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/89/2017, ktorý uviedol, že „pri predaji zálohu má záložný veriteľ postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby záloh predal za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný predmet zvyčajne predáva za porovnateľných podmienok v cene a mieste predaja zálohu.“ Dovolací súd uvádza, že posúdenie, či žalovaný 2/ postupoval s náležitou starostlivosťou a či predal záloh za cenu, za ktorý sa predmet zvyčajne predáva, nie je právnou otázkou, ale skutkovou.

31. Podľa názoru dovolacieho súdu žalobcovia 1/ a 2/ v podanom dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevymedzili, resp. nesprávne vymedzili rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa mal odkloniť odvolací súd. Preto dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Ak by dovolací súd postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu.

32. Dovolatelia v prevažnej časti dovolania v podstate namietajú správnosť skutkových zistení súdov ako výsledok hodnotenia dôkazov. Nesprávne zistenie skutkového stavu ale nezakladá prípustnosť dovolania a nie je ani relevantným dovolacím dôvodom. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

33. Napokon dovolací súd uvádza, že žalobcovia 1/ a 2/ prípustnosť podaného dovolania vyvodzovali aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, avšak v dovolaní neuviedli právnu otázku, ktorá by bolo v rozhodovacej praxi riešená rozdielne a ani neuviedli rozhodnutia, v ktorých vidia rozdielnu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

34. Za týchto okolností dovolací dôvod nebol dovolateľmi vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až

§ 435 CSP. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcov 1/ a 2/ odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP (§ 420 písm. f/ CSP) a § 447 písm. f/ CSP (§ 421 CSP).

35. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.